

بِسْمِ رَبِّ الْمَهْدِيِّ (روحی لثراب مقدمه الفداء)

منشور اخلاقی - انضباطی طلاب حوزه‌های علمیه خواهران

ارتقای معنوی و تهذیب نفس، وظیفه طلبگی طلبه محسوب نمی‌شود؛ بلکه رسالت انسانی اوست. طلبه پیش از آن‌که طلبه باشد یک انسان است. هر انسانی در هر صنف اجتماعی که خدمت می‌کند وظیفه تلاش برای کسب کمال روحی را برعهده دارد. طلبه برای اقامه امر دین سخت نیازمند تزکیه و تجربه حیات دینی است. اگر طلبه، سخت‌گیرانه به ضوابط شرعی پای‌بند نباشد و طرح زندگی خود را بر اساس الگوی دینی نبسته باشد، هرگز ظرفیت فهم دین را نخواهد یافت و با باطن حقایق دینی ارتباط برقرار نخواهد کرد.

انه لقرآن کریم، فی کتاب مکنون، لایمسه الا المطهرون^۱

و نیز بی‌تردید در تبلیغ دین ناکارآمد خواهد بود. از سوی دیگر طلبه به همان میزان که نسبت بیشتری با دین خدا دارد وظیفه بیشتری در مراعات ضوابط ایمانی دارد. بایدها و نبایدهای عام ایمانی برای طلبه شدیدتر و اکیدتر است و پای‌بندی به آن برای طلبه بسیار زیبنده‌تر و لازم‌تر است. امام صادق علیه‌السلام به یکی از یاوران و شیعیان نزدیک خود فرمودند:

الْحَسَنُ مِنْ كُلِّ أَحَدٍ حَسَنٌ وَ مِنْكَ أَحْسَنُ، لِمَكَانِكَ مِنَّا. وَ الْقَبِيحُ مِنْ كُلِّ أَحَدٍ قَبِيحٌ وَ مِنْكَ أَقْبَحُ، لِمَكَانِكَ مِنَّا؛^۲

کار خوب، از هر کس خوب است، اما از تو خوب‌تر است؛ به جهت نسبتی که با ما داری. کار بد، از هر کس بد است و از تو بدتر؛ به جهت نسبتی که با ما داری.

بدین ترتیب عالم و مبلغ دین باید به همه دستورات دینی به نحو حداکثری پای‌بند باشد و همه آموزه‌های دین را جدی تلقی کند. انضباط فقهی، التزام به آداب اسلامی، و سلوک معنوی، برای طلبه هم ارزش فردی و هم ارزش صنفی به شمار می‌رود و بدون این ویژگی، صدق عنوان طلبه بر فرد به حقیقت صحیح نیست.

منشور اخلاقی

۱ واقعه: ۷۷ تا ۷۹.

۲. بحار الانوار، ج ۴۷، ص ۳۴۹.

۱. تلاش در جهت کسب رضایت خداوند در همه حال و همه جا

اگر انسان یک قدم برای خدا بردارد، خدای متعال آن چنان زود جوابش را می‌دهد که خود انسان متحیر می‌شود. جواب الهی چیست؟ یک پاکت پول زیر متکای آدم؟! نه، جواب خدا آن شوقی است که در دل شما می‌اندازد؛ آن نوری است که در دل شما می‌افروزد؛ آن قبولی است که آن را به شما حالی می‌کند؛ آن چهره‌ی نورانی الوهیتی است که آن را به دل و چشم باطن شما نشان می‌دهد.^۱

۲. تقید به انجام عبادات به خصوص نماز جماعت

ابزارهای تذکر را خدای متعال برای ما فراهم کرده، که مهم‌ترین ابزار تذکر ما همین نماز است. این نمازهای پنجگانه‌ای که خدا بر ما واجب کرده، یکی از بزرگ‌ترین نعمت‌های خدا در حق ماست. اگر نماز نبود، ما غرق غفلت می‌شدیم. این نماز که به عنوان یک فریضه بر ما واجب شده، ما را از وادی غفلت بیرون می‌کشانند. نماز را خوب خواندن، با توجه خواندن، خود در حد نصاب است برای انسان‌سازی؛ همین نماز و تلاوت قرآن و انس با قرآن.^۲

همیشه گرم‌ترین نماز جماعت‌ها متعلق به پیش‌نمازهای مردمی است: با مردم گرم می‌گیرند؛ با مردم خوش‌اخلاقی می‌کنند؛ بی‌حوصلگی نشان نمی‌دهند؛ بدخلقی نشان نمی‌دهند، جواب مسأله‌شان را می‌دهند؛ یک وقت اگر کسی بیماری و مشکلی داشته باشد، اگر با پول نتوانند، با اخلاق آن مشکل را تسکین می‌دهند. گفت:

چو وا نمی‌کنی گرهی خود گره مباش   ابرو گشاده باش چو دست گشاده نیست

به عنوان آخوندی، دست ما گشاده نیست؛ اما ابرویمان که می‌تواند گشاده باشد.^۳

۳. احساس مسئولیت نسبت به ارزشهای انقلاب و نظام مقدس جمهوری اسلامی

طلبه باید منشأ امید و شور و نشاط و تحرک باشد. اگر این طور شد، آن وقت طلبه، در صفوف مقدم مسایل انقلاب هم شرکت می‌کند. شرط اصلی صلاح حوزه، این است. اگر حوزه کارش به آن جا برسد که طلبه نسبت به مسایل انقلاب، احساس بی‌تفاوتی کند، خطر بزرگی است و نباید بگذارید چنین شود. یکی از مهم‌ترین وظایف هر مجموعه‌ی مسئولی در حوزه علمیه قم و بقیه حوزه‌های علمیه، این است.^۴

^۱ فرمایشات مقام معظم رهبری «مد ظله العالی» در دیدار با گروه کثیری از علما و روحانیون اراک ۱۳۷۹/۰۸/۲۵.

^۲ دیدار با علما و طلاب استان فارس ۱۳۸۷/۰۲/۱۱.

^۳ دیدار با مسؤولان عقیدتی، سیاسی نیروی انتظامی ۱۳۸۳/۱۰/۲۳.

^۴ دیدار با مجمع نمایندگان طلاب و فضلاء حوزه علمیه قم ۱۳۶۹/۱۱/۰۴.

خطی که نظام اسلامی ترسیم می‌کند خط رسیدن به تمدن اسلامی است. سرنوشت حتمی عبارت از این است که تمدن اسلامی یک بار دیگر بر مجموعه عظیمی از دنیا پرتو خود را بگستراند. ... این کار عظیم و ماندگار تاریخی سر و کارش با نسل‌ها و قرن‌هاست. این کار را نباید با کاری دفعی، جزیی و شعاری اشتباه کرد. مسئله ما مسئله حرکتی عظیم در مقیاس جهانی است. ... برای ایجاد یک تمدن اسلامی دو عنصر اساسی لازم است؛ یکی تولید فکر و یکی پرورش انسان. ... این کشور باید ساخته شود، باید پیش برود. این ملت بزرگ باید استعدادهایش شکوفا شود. بایستی در دنیا بدرخشد و بالاخره آن تمدن عظیم اسلامی را در مقابل چشم جهانیان بگذارد. این انقلاب باید بماند و برنامه تاریخی و جهانی خویش را به بار نشانند ... حوزه علمیه شیعه در مقابل یک آزمایش عظیم تاریخی، بی‌نظیر و غیر قابل تکرار قرار دارد. در طول تاریخ هزار و چهار صد ساله اسلام برای علما چنین فرصتی پیدا نشده بود. این نعمتی است که مصداق آیه شریفه است: واذ تاذن ربکم لئن شکرتم لازیدنکم و لئن کفرتم انّ عذابی لشدید.^۱

۴. نظم و برنامه ریزی در انجام امور و فعالیت‌ها

نباید یک ساعت درس طلبه یا استاد، زائد و بی‌فایده و غیر ناظر به آن نیازها باشد. طلبه ای که در حوزه درس می‌خواند، باید در جهت برآوردن یکی از حاجات و رفع یکی از نیازها حرکت کند؛ یعنی یا برای داخل و یا برای خارج، یا برای تألیف و یا برای تحقیق، یا برای تدریس و یا برای تعلیم، خود را آماده کند.^۲

۵. رعایت ادب در گفتار و رفتار

گفته‌ها و گفتارها باید عالمانه باشد. از سخن سست باید پرهیز شود^۳

۶. بهداشت و آراستگی ظاهری متناسب با شئون حوزوی و زی‌طلبگی

۷. سادگی و پرهیز از تجمل‌گرایی و اسراف در مصرف

امام سجاد سلام‌الله علیه در یکی از ادعیه صحیفه ثانیه سجاده از خدای متعال شش چیز می‌خواهد، که یکی‌اش این است: «و لَبَّأ رَاجِحاً»؛ باطنم از ظاهرم بهتر باشد. ما در این زمینه گرفتاریم. باید باطنمان از

^۱ دیدار با طلاب در مدرسه فیضیه قم ۱۴/۰۷/۱۳۷۹.

^۲ فرمایشات مقام معظم رهبری «مد ظله العالی» آغاز درس خارج فقه ۱۴/۰۶/۱۳۷۴.

^۳ فرمایشات مقام معظم رهبری «مد ظله العالی» در دیدار با ائمه جماعات و روحانیون و مبلغین، در آستانه ماه مبارک رمضان ۲۵/۱۱/۱۳۷۱.

^۴ المصباح کنعمی، ص ۶۳.

ظاهرمان بهتر باشد. این قداست را چگونه حفظ کنیم؟ حفظ قداست با سلامت مالی، سلامت اخلاقی و حفظ زی طلبگی است. نمی‌گوییم عبا ی پاره به دشمنان بیندازیم؛ معنای زی طلبگی این نیست. معنایش این است که در دنیا طلبی مثل دنیا طلبان عمل نکنیم؛ هر چه هوس کردیم، بخواهیم. من قبل‌ها روایتی دیدم که هر کس هر چه دلش خواست بپوشد، هر چه دلش خواست بخورد و هر مرکوبی که دلش خواست سوار شود، این شخص پیش خدای متعال ملعون است. این شأن پول‌دارها و پول‌پرست‌هاست. ما هم فلان چیز را هوس می‌کنیم، اما حالا پول نداریم، به مجردی که پول گیرمان آمد، فوراً می‌رویم آن را تهیه می‌کنیم؛ منتظریم که از این صد جزء اشرافیگری، وقتی این یک جزئش فراهم شد، نود و نه جزء دیگر را هم در فرصت‌های دیگر همین‌طور به تدریج فراهم کنیم. این شأن طلبگی نیست. شأن طلبگی این است که انسان یک زی متوسطی همراه با قناعت، سلامت مالی و سادگی به طور نسبی برای خودش نگه دارد. سلامت اخلاقی، خیلی مهم است. آن وقت قداست حفظ خواهد شد.^۱

۸. امانت‌داری، صدق در گفتار و وفای به عهد

بزرگ‌ترین و نفیس‌ترین و مؤثرترین و گران‌بهارترین امانتی که خدای متعال به ما داده است، معارف الهی و حقایق الهی است. اینها را بایستی به صورت ناب و به صورت خالص، هرچه نزدیک‌تر به واقع به دست بیاوریم و آن را به مخاطب برسانیم.^۲

ارتقای معنوی و تهذیب نفس، وظیفه طلبگی طلبه محسوب نمی‌شود؛ بلکه رسالت انسانی اوست. طلبه پیش از آن‌که طلبه باشد یک انسان است. هر انسانی در هر صنف اجتماعی که خدمت می‌کند وظیفه تلاش برای کسب کمال روحی را برعهده دارد. این امانت، به دوش انسان با وصف انسان نهاده شده نه به دوش انسان با وصف طلبه. اما طلبه برای اقامه امر دین سخت نیازمند تزکیه و تجربه حیات دینی است. اگر طلبه، سخت‌گیرانه به ضوابط شرعی پای‌بند نباشد و طرح زندگی خود را بر اساس الگوی دینی نبسته باشد، هرگز ظرفیت فهم دین را نخواهد یافت و با باطن حقایق دینی ارتباط برقرار نخواهد کرد.

شرط دیگر برای مفید بودن، احساس مسئولیت است؛ که در باب مسایل دین و متدینین، این احساس مسئولیت، تعبیر دیگری از تعهد دینی و تدین است. بی‌تفاوت بودن و بی‌اعتنایی به کج‌روی‌ها و انحراف‌ها، با این احساس نمی‌سازد^۳

^۱ دیدار با روحانیون استان سمنان ۱۳۸۵/۰۸/۱۷.

^۲ دیدار با روحانیون و مبلغان در آستانه ماه مبارک رمضان ۱۳۷۷/۰۹/۲۳.

^۳ دیدار با روحانیون و امام جمعه نوشهر ۱۳۷۸/۰۲/۲۹.

هر کسی که ادعای دینداری کند و حاکمیتی را که بر مبنای دین است، از خود نداند و دفاع از آن را وظیفه خود نشمارد، دروغ می‌گوید. وقتی که می‌گوییم دروغ می‌گوید، یعنی اشتباه می‌کند و خلاف واقع می‌گوید؛ ولی نمی‌فهمد. بعضی‌ها ملتفت نیستند، تشخیص‌شان چیز دیگر است و منکرند که این برنامه‌ها بر اساس دین است.^۱

۹. اعتدال و پرهیز از افراط و تفریط

شاید بتوان گفت یکی از مهم‌ترین ارزش‌های انسانی، جامعیت و اعتدال شخصیت است. طلبه موفق طلبه‌ای است که رشد جامع، هماهنگ، متناسب، متوازن و خوش‌قواره‌ای داشته و همه عناصر لازم در تعریف طلبه را دست کم به اندازه نصاب، در شخصیت خود فراهم آورده باشد.

مراد از رشد جامع، جامعیت تخصصی طلبه در علوم حوزوی نیست، یعنی نباید گمان کرد که طلبه برای رشد جامع لازم است که در زمینه‌های مختلف علوم اسلامی صاحب نظر و مجتهد باشد. با گسترش دانش‌های حوزوی این صورت هم امکان وقوع ندارد و کسی که بخواهد با یک دست بیش از یک هندوانه بردارد هیچ یک را به منزل نخواهد رساند. نظام تقسیم کار و توزیع نقش اجتماعی دقیقاً به خاطر همین واقعیت شکل گرفته است، رشته‌های تخصصی نیز به همین لحاظ در حوزه علمیه سامان یافته است

به بیان دیگر رشد همه‌جانبه را باید ناظر به اهداف و رسالت‌های صنفی روحانیت قرار دهیم و از طلبه، انتظار داشته باشیم همه شئونی که در ایفای موفق نقش اجتماعی برای او موثر است را کسب کرده باشد.^۲

۱۰. افزایش علم و تقوا و بصیرت سیاسی و اجتماعی

باید درس بخوانید. آدم این لباس را بپوشد و درس نخواند، یک چیز بی‌معنی است؛ درست شبیه این است که آدم چیزی را غصب کند. این لباس - به قول معروف - یک اونیفُرم و لباس متحدالشکلی است؛ متعلق به طایفه خاصی است؛ آن طایفه چه کسانی هستند؟ علمای دین. پس، باید این عنوان علما بر آدم صدق کند؛ و آلاً اگر صدق نکند که بیخود است.

^۱ دیدار با علما و روحانیون استان لرستان ۱۳۷۰/۰۵/۳۰.

^۲ ر.ک: راه و رسم طلبگی، دفتر پنجم، طلبه و جهت‌گیری تخصصی.

می دانید که علم تنها هم کافی نیست. اگر علم باشد و تقوا نباشد، صد رحمت به آن جایی که علم نیست! علم بی تقوا، چیز بسیار خطرناکی است.

امروز شما اگر عالم هم باشید، بسیار باتقوا هم باشید، اما زمانتان را شناسید، آن وقت آسیب‌پذیر و لغزش‌پذیر و کم‌فایده خواهید بود؛ آن طوری که دیگر حکایتش فصل مفصلی است؛ «الْعَالِمُ بِزَمَانِهِ لَا تَهْجُمُ عَلَيْهِ اللَّوَابِسُ»^۱. ما کسانی را دیدیم که عالم هم بودند، بی‌دین هم نبودند، اما در دورانی که می‌توانستند برای اسلام و مسلمین مفید واقع بشوند، مفید واقع نشدند؛ بعضاً حتی خدشه‌ها و ضررهایی هم وارد کردند! پس، شد علم و تقوا و آگاهی سیاسی و اجتماعی؛ که این آگاهی، سلاحی است که در اختیار شما قرار دارد. با این سه خصوصیت، باید سربازان خط مقدم هم باشید. بله، اگر طلبه‌ای با این خصوصیات، واقعاً سرباز خط مقدم انقلاب و اسلام بود، ارزشش خیلی بالا می‌رود و خیلی شیوایی پیدا می‌کند.^۲

هریک از شما عزیزان باید همتتان این باشد که از ذخیره ارزشمندی که در این میدان به دست آورده‌اید، در راه پیشبرد انقلاب به سمت اهداف عالی و گسترش این فکر در سطح عالم و تعمیق آن در داخل جامعه، استفاده کنید. البته این کار، مقدماتی دارد:

شرط اول، درس خواندن و خوب خواندن است. من از قبل از پیروزی انقلاب، به رفقای طلابمان می‌گفتم: بی‌مایه فطیر است. باید مایه داشته باشید، باید درس بخوانید. آن عالم مبارزی که ذخیره قابل توجهی به دست آورده است، می‌تواند مفید باشد. امام بزرگوار ما که توانست با آن دست قدرتمند خود، دنیایی را متحول کند، این حرکت عظیم را به برکت علم انجام داد. اگر امام (قدس سره الشریف) عالم نبود، نمی‌شد. کار امام که شوخی نبود. بعد از صدر اسلام، اصلاً با هیچ حرکت دیگری قابل مقایسه نیست. چه کسی دیگر چنین حرکت عظیمی را انجام داده است؟ امام، این حرکت عظیم را به برکت علم انجام داد.

شرط دوم که بلافاصله مطرح می‌شود، تقوا، ورع، خودسازی، درون‌سازی، مجاهدت نفس، غلبه بر شیطان درونی و باطنی است که در وجود ما هست و شما خوب می‌توانید با آن مبارزه کنید. شما تجربه کردید، شما با این شیطان کشتی‌ها گرفتید، پشت او را بارها به زمین رساندید؛ این را نگه دارید و حفظ کنید. مبادا آنچه در دوران سختی به دست آمده، در دوران رفاه آسان از کف برود؛ خیلی مواظب باشید. اگر این تقوا و غلبه بر نفس نباشد، آن علمی هم که گفتیم، سودمند نخواهد افتاد، بلکه مضر خواهد شد؛ مثل سلاحی در دست آدم ناباب. و باز در این جا من باید به امام عزیزمان (رضوان الله تعالی علیه) مثل

^۱ الکافی، ج ۱، ص ۲۶.

^۲ مراسم عمامه‌گذاری گروهی از طلاب و اهدای جوایز به طلاب نمونه حوزه علمیه قم، در سالروز میلاد حضرت مهدی (عج) ۱۳۷۰/۱۱/۳۰.

بزنم. او واقعاً مثال اعلاى تقوا و بدون يك ذره اغماض، مراقب و مواظب از خود، از نفس خود و از حرکات خود بود. اين، تقواست.

شرط سوم، كسب آگاهى‌هاى لازم (بصيرت) است. انسان از ناآگاهى خيلى ضربه مى‌خورد. گاهى انسان، عالم و متقى هم است، اما ناآگاه است و سرش كلاه مى‌رود. آگاهى‌هاى لازم را به دست آوريد و روزبه روز خود را با اين سه عنصر اصلى بسازيد، تا هريك از شما بتوانيد براى آينده اين انقلاب و اين حركت عظيم، مشعلى باشيد.^۱

دستورالعمل آيين‌نامه انضباطى

۱. عطف به بند ۴۱ ماده ۵ آيين‌نامه انضباطى^۳ در رابطه با رعايت زى‌طلبگى، مراعات و پاى‌بندى به نكات ذيل در پوشش و آرايش طلاب خواهر ضرورى مى‌باشد:

۱.۱. پوشش كامل با استفاده از چادر، مقنعه يا روسرى، مانتو، شلوار، جوراب و كفش مناسب؛

تبصره ۱: چادر بايد مشكى و از نوع مرسوم ايرانى باشد مگر در مواردى كه موجب رعايت بهتر و برتر حجاب گردد؛

تبصره ۲: مقنعه، روسرى، مانتو، شلوار، جوراب و كفش بايد از ميان انواع رايج در عرف متدينين باشد؛

۱.۲. بيرون نگذاشتن مقنعه و روسرى از چادر مگر در مورد رنگ‌هاى كه جلب توجه نمى‌كند؛

۱.۳. رعايت سادگى، نظم و پاكيگى؛

۱.۴. عدم استفاده از پوشش تنگ، كوتاه و نازك؛

۱.۵. عدم استفاده از زيورآلات در فضاي واحد تربيتى، جز در حد ساده و معمول براى اكثر بانوان، مشروط به اين كه جلب توجه ننمايد؛

۱.۶. بلند نگذاشتن ناخن جز در حدى كه متناسب با عرف متدينين و شؤن طلبگى باشد؛

۱.۷. عدم استفاده از عطر و ساير بوهاى خوش به نحوى كه استشمام آن براى نامحرم ممكن باشد؛

^۱ ديدار با روحانيون و طلاب آزاده ۱۳۶۹/۰۸/۰۵.

^۲ ماده ۵. تخلفاتى كه رسيدگى به آنها در صلاحيت هيات‌هاى انضباطى مى‌باشد، به شرح ذيل است:

بند ۴۱. عدم رعايت زى‌طلبگى از قبيل عدم رعايت پوشش و پيرایش مناسب اين جاىگاه

^۳ جهت كسب اطلاعات كامل تر آيين‌نامه انضباطى، به معاونت آموزش حوزه علميه خود مراجعه فرماييد

- ۱.۸. عدم آرایش در محیط تربیتی و محل‌هایی که احتمال برخورد با نامحرم وجود دارد؛
- ۱.۹. نبستن موی سر در زیر مقنعه یا روسری به گونه‌ای که شکل ظاهری سر را تغییر داده و جلب توجه نماید.
- تبصره ۱: در فضاهای آموزشی، در صورت قطعیت عدم حضور و یا برخورد با نامحرم، استفاده از چادر و نیز مراعات کامل موارد ذکر شده در بندهای ۱.۱ و ۱.۲، مشروط به عدم مغایرت با ویژگی‌ها و رسمیت فضای آموزشی، بنا به تشخیص مدیر واحد تربیتی الزامی نیست.
- تبصره ۲: در محیط‌های آموزشی و توابع آن و در برنامه‌های غیرآموزشی، در صورت احراز عدم حضور و برخورد با نامحرم، بنا به تشخیص مدیر واحد تربیتی و متناسب با مصالح واحد، مراعات بندهای ۱.۱، ۱.۲، ۱.۷ و ۱.۸ مشروط به حفظ حیا، عفاف و پرهیز از تجمل و تفاخر الزامی نیست.
۲. عطف به بند ۴۱ ماده ۵، در رابطه با رعایت زی‌طلبگی، موارد ذیل نیز از مصادیق رعایت زی‌طلبگی محسوب می‌شود:
- ۲.۱. پرهیز از ترویج سلائق خاص فردی در زمینه‌های اعتقادی، عبادی، فرهنگی و سیاسی و ترغیب و تحمیل دیگران به پذیرش یا انجام آن؛
- ۲.۲. پرهیز از مریدپروری، گروه‌گرایی و قومیت‌گرایی.
۳. عطف به ماده ۴۱، نظارت بر حسن اجرای آیین‌نامه و عملکرد هیأت‌های انضباطی، بر عهده دفتر برنامه‌ریزی و نظارت می‌باشد.

آشنایی با واحد نظارت حوزه های علمیه خاوران استان اصفهان

وظایف مدیریت نظارت

رسیدگی به شکایات و تخلفات ارجاعی از واحدهای حوزوی تابعه و مرکز مدیریت حوزه های علمیه خاوران و همچنین بررسی گزارشهای واصله ای که در قالب مکاتبه، مراجعات حضوری و تماسهای تلفنی به این مدیریت ارجاع داده میشود.

نظارت بر حسن اجرای آیین نامه ها، برنامه ها، دستورالعملها و بخشنامه های ابلاغی و ایجاد هماهنگی در اجرای آنها بین واحدهای

^۱ ماده ۴۱. نظارت بر حسن اجرای آیین‌نامه و عملکرد هیأت‌ها بر عهده معاونت آمار و بررسی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه و واحد سازمانی مشابه در مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران می‌باشد.

حوزوی تابعه و ارزیابی عملکرد آنها که در قالب:

۱. انجام بازدیدهای عمومی از کلیه واحدهای تحت پوشش

۲. انجام بازدیدهای تخصصی

۳. نظارت بر عملکرد مدرسه و پیگیری جهت برطرف کردن مشکلات مشاهده شده در بازدید از طریق مکاتبه و نظارت و کنترل

مستقیم

راههای ارتباطی با نظارت حوزه های علمیه خاوران استان اصفهان

۱. گروه طلاب حوزه های علمیه خاوران استان اصفهان (کوثرنت)

۲. ایمیل نظارت Nezarat.Esfahan@Whc.ir

۳. تلفن پیام گیر ۲۴ ساعته ۰۳۱۳۴۱۴۳۱۱۸